

Analýza vplyvov na informatizáciu spoločnosti				
Budovanie základných pilierov informatizácie				
Biznis vrstva	A – nová služba B – zmena služby C-zvýšené používanie služby	Kód koncovej služby	Názov koncovej služby	Úroveň elektronizácie – pre C odhad počtu podaní
6.1. Predpokladá predložený návrh zmenu existujúcich koncových služieb verejnej správy, vytvorenie nových služieb pre občana alebo podnikateľa alebo má vplyv na zvýšené používanie existujúcich služieb?	B	ks_339002 ks_339003	Podávanie daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby zamestnanca (typ A) Podávanie daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby SZČO (typ B)	4
Aplikačná a technologická vrstva	A – nový systém B – zmena systému	Kód systému	Názov systému	Vo vládnom cloude – áno / nie
6.2. Predpokladá predložený návrh zmenu existujúceho alebo vytvorenie nového informačného systému verejnej správy? Predpokladá správca umiestnenie informačného systému vo vládnom cloude?	B B B	isvs_7213 isvs_7714 isvs_7149	Portál Finančnej správy (PFS) Integrovaný systém finančnej správy – správa daní (ISFS-SD) Skenovanie daňových dokumentov (DRSCAN)	Nie Nie Nie
Financovanie procesu informatizácie	Rezortná úroveň	Nadrezortná úroveň		A - z prostriedkov EÚ B - z ďalších zdrojov financovania
6.3. Vyžaduje si proces informatizácie finančné investície? (Uveďte príslušnú úroveň financovania a kvantifikáciu finančných výdavkov uveďte v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy.)	X			B
Zjednodušenie prístupu ku konaniu a odstraňovanie byrokracie				
Elektronické konanie				
6.4.1. Predpokladá predložený návrh vedenie konania o právach, právom chránených	☐ Áno ☒ Nie			

záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb?		
6.4.2. Je dané konanie možné v celku vykonať elektronicky?	☐ Áno ☒ Nie	
6.4.3. Je úprava konania kompatibilná s inštitútmi zákona o e-Governmente a je na dané konanie zákon o e-Governmente možné použiť?	☐ Áno ☒ Nie	
Zásada „jedenkrát a dost“		
6.5.1. Predpokladá predložený návrh predkladanie dokumentov, informácií alebo preukazovanie skutočností (ďalej len „údaje“) orgánu, ktorý konanie vedie?	☐ Áno ☒ Nie	
6.5.2. Predpokladá predložený návrh, aby sa predkladali údaje, ktoré sa nachádzajú v zákonom ustanovenej evidencii vedenej orgánom, ktorý konanie vedie alebo iným orgánom?	☐ Áno ☒ Nie	
6.5.3. Budú údaje poskytované režimom podľa zákona č. 177/2018 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo iným obdobným spôsobom, ktorý zabezpečí, aby si údaje orgán, ktorý konanie vedie, získaval z úradnej moci a nemuseli mu byť predkladané subjektom súkromného práva, navrhovateľom, žiadateľom, účastníkom konania (ďalej len „účastník konania“)?	☐ Áno ☒ Nie	
6.5.4. Ak si orgán, ktorý konanie vedie, údaje nebude získavať z úradnej moci ale mu budú predkladané účastníkom konania, je v návrhu upravené prechodné obdobie, po ktorého uplynutí si údaje orgán, ktorý konanie vedie, bude získavať z úradnej moci?	☐ Áno ☒ Nie	
Výmena údajov medzi orgánmi verejnej moci		
6.6.1. Predpokladá predložený návrh zriadenie novej evidencie údajov alebo upravuje vedenie evidencie údajov?	☐ Áno ☒ Nie	
6.6.2. Umožňuje predložený návrh poskytovanie údajov z evidencie iným orgánom verejnej moci, resp. iným osobám na plnenie ich zákonom ustanovených úloh bez obmedzenia subjektu (teda vo všetkých prípadoch, kedy tieto údaje na plnenie zákonom ustanovených úloh potrebujú)?	☐ Áno ☒ Nie	
6.6.3. Je zabezpečené poskytovanie údajov z evidencie elektronicky a automatizovaným spôsobom?	☐ Áno ☒ Nie	
6.6.4. Je na poskytovanie údajov z evidencie využitý režim podľa zákona č. 177/2018 Z.z. v znení neskorších predpisov?	☐ Áno ☒ Nie	
Referenčné údaje		
6.7.1. Predpokladá predložený návrh zriadenie novej evidencie údajov alebo upravuje vedenie evidencie údajov, ktoré budú navrhnuté na zaradenie do zoznamu referenčných údajov	☐ Áno ☒ Nie	

podľa § 51 zákona č. 305/2013 Z.z. o e-Governmente?		
6.7.2. Kedy je plánované zaradenie údajov z evidencie do zoznamu referenčných údajov podľa § 51 zákona č. 305/2013 Z.z. o e-Governmente?		

Metodický postup pre analýzu vplyvov na informatizáciu

Predkladateľ pri vypracovávaní doložky v časti týkajúcej sa vplyvov na informatizáciu spoločnosti identifikuje vplyvy na základné piliere informatizácie (biznis vrstvu, aplikačnú a technologickú infraštruktúru a ich financovanie) a vplyvy na prístup k elektronickým službám a znižovanie byrokratického zaťaženia pri elektronickej komunikácii s orgánmi verejnej moci. Uvedené oblasti predstavujú v zmysle zákona č. 95/2019 Z.z. o ITVS a v zmysle Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy posúdenie vplyvov na informačné technológie.

Informačnou technológiou je prostriedok alebo postup, ktorý slúži na spracúvanie údajov alebo informácií v elektronickej podobe, najmä informačný systém, infraštruktúra, informačná činnosť a elektronické služby.

Analýza vplyvov sa v prvej časti (pilieri informatizácie a ich financovanie) zameriava na informačný systém ako funkčný celok zabezpečujúci cieľavedomú a systematickú informačnú činnosť prostredníctvom technických prostriedkov a programových prostriedkov. Informačná technológia verejnej správy v pôsobnosti správcu podporuje služby verejnej správy a vzťahuje sa na údaje, procesné postupy, personálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie, ak tvoria funkčný celok alebo ak samy o sebe slúžia na spracúvanie údajov alebo informácií v elektronickej podobe. Preto sa analýza vplyvov zameriava na koncové služby, ktoré poskytuje inštitúcia verejnej správy občanovi alebo podnikateľovi, ako súčasť referenčnej architektúry integrovaného informačného systému verejnej správy.

V druhej časti sa sústreďuje na podmienky, za ktorých je občanom a podnikateľom elektronická služba dostupná a na spôsob, akým orgány verejnej moci využívajú výmenu údajov, ktorými disponujú, na zníženie byrokratickej záťaže pre občanov a podnikateľov. V tejto časti sa sleduje najmä využívanie už existujúcich nástrojov.

Budovanie základných pilierov informatizácie

Pilier I.: Biznis vrstva

V rámci tohto piliera sa hodnotí, či predmetný návrh má vplyv na inovácie a zlepšenie existujúcich služieb, t.j. zmeny koncových služieb, ako aj zavádzanie nových elektronických služieb verejnej správy. Hodnotí sa taktiež či predmetný návrh [alt1:vyvolá využívanie] [alt2: má vplyv na zvýšené využívanie] už existujúcich služieb.

Koncovou službou verejnej správy je komunikácia občana alebo podnikateľa s inštitúciou verejnej správy pri vybavovaní podaní, oznámení, prístupe k informáciám a ich poskytovaní, alebo účasti verejnosti na správe verejných vecí. Pre zavádzanie novej koncovej služby verejnej správy je charakteristické jej poskytovanie všetkým dotknutým subjektom, pričom sa požaduje včasnosť, transparentnosť a efektívnosť poskytovania tejto služby a zohľadnenie komplexnosti spoločenských interakcií.

Podľa § 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení sú správcovia informačných technológií verejnej správy povinní bezodkladne prístupňovať informácie o poskytovaných elektronických službách verejnej správy prostredníctvom centrálného metainformačného systému verejnej správy (ďalej len „MetaIS“). Do tohto systému sa zapisujú nielen reálne poskytované ale aj plánované služby. Potrebné informácie je možné nájsť na webovej stránke

Ministerstva investícií regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „MIRRI SR“).¹

Zoznam hlavných kontaktných osôb určených na prístup do MetaIS za jednotlivé inštitúcie verejnej správy sa nachádza na webovej stránke MIRRI SR.²

Úrovne elektronizácie elektronických služieb verejnej správy môžu nadobúdať hodnoty od 0 do 5³:

- úroveň 0, pri ktorej informácia o službe a ani služba nie je on-line elektronicky dostupná,
- úroveň 1, pri ktorej je informácia, potrebná na začatie alebo vykonanie služby, dostupná v elektronickej podobe, najmä informácia o mieste, čase, spôsobe a podmienkach vybavenia služby, pričom samotná služba nie je elektronicky poskytnutá, ani nie je poskytnutý príslušný formulár v elektronickej podobe,
- úroveň 2, pri ktorej je možné stiahnuť príslušný formulár v elektronickej podobe, ale podanie sa nevykonáva elektronickými prostriedkami,
- úroveň 3, pri ktorej prebieha vybavovanie služby elektronicky, avšak pri preberaní výsledku služby sa vyžaduje osobný alebo listinný kontakt,
- úroveň 4, ktorá umožňuje úplné vybavenie služby elektronickými prostriedkami, najmä vybavenie on-line, a to vrátane rozhodnutia, zaplatenia a doručenia, ak sa vyžaduje; pri tejto úrovni sa vylučuje akýkoľvek osobný alebo listinný kontakt,
- úroveň 5, ktorá obsahuje funkčnosť úrovne 3 alebo úrovne 4, a pri ktorej sa navyše využívajú personalizované nastavenia používateľa a možnosť proaktívneho automatizovaného vykonávania častí služby.

Ak návrh predpokladá zmenu existujúcich koncových služieb verejnej správy, vytvorenie nových koncových služieb alebo má vplyv na využívanie existujúcej služby v zmysle uvedených definícií, predkladateľ to uvedie v analýze použitím písmen „A“, „B“ alebo „C“ vrátane názvu, kódu a úrovne elektronizácie elektronickej služby verejnej správy podľa koncových služieb z centrálného metainformačného systému verejnej správy.

Příklad č. 1:

Návrh zákona o verejných zbierkach a o zmene a doplnení niektorých zákonov zavádza dve **nové koncové služby**, a to

- „Povoľovanie verejných zbierok“
- „Zverejňovanie údajov zapísaných v registri zbierok“.

Nové koncové služby v zmysle platných predpisov musia byť zaevidované v MetaIS.

Analýza vplyvov sa v bode 6.1. vyplní nasledovne:

Biznis vrstva	A – nová služba B – zmena služby C-zvýšené používanie služby	Kód koncovej služby	Názov koncovej služby	Úroveň elektronizácie – pre C odhad počtu podaní
6.1. Predpokladá predložený návrh zmenu existujúcich koncových služieb verejnej správy alebo vytvorenie nových služieb pre občana alebo podnikateľa?	A	ks_1134	Povoľovanie verejných zbierok	4
	A	ks_1135	Zverejňovanie údajov zapísaných v registri zbierok	4

¹ <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/informatizacia/egovernment/sprava-architektury/centralny-metainfromacny-system-verejnej-spravy-metais/index.html>

² https://metais.vicpremier.gov.sk/help_časť_„Zoznam_hlavných_kontaktných_osôb_s_prístupom_na_zapisovanie_údajov_do_MetaIS“.

³ § 34 Vyhlášky ÚPVII č. 78/2020 Z. z. o štandardoch pre informačné technológie verejnej správy.

Príklad č. 2:

Návrh zákona o verejných zbierkach a o zmene a doplnení niektorých zákonov predpokladá **zmenu existujúcej koncovej služby** „Povoľovanie verejných zbierok“:

Pôvodná elektronická služba neumožňovala elektronické vyplnenie a podanie žiadosti, ale iba stiahnutie formuláru žiadosti a jeho vytlačenie, ktorý sa vyplňal ručne a posielal poštou, t.j. úroveň elektronizácie služby 2.

Návrh zákona umožní elektronické podanie žiadosti a elektronické vydanie rozhodnutia o zápise zbierky do registra zbierok, z čoho vyplýva zmena doterajšej úrovne elektronizácie koncovej služby z úrovne 1 na cieľovú úroveň elektronizácie 4.

V takom prípade správca vytvorí novú koncovú službu s novým kódom, s rovnakým názvom, s fázou životného cyklu „plánovaná“. Po nasadení novej koncovej služby do prevádzky bude pôvodná koncová služba zneplatnená.

Analýza vplyvov sa v bode 6.1. vyplní nasledovne:

Biznis vrstva	A – nová služba B – zmena služby C-zvýšené používanie služby	Kód koncovej služby	Názov koncovej služby	Úroveň elektronizácie – pre C odhad počtu podaní
6.1. Predpokladá predložený návrh zmenu existujúcich koncových služieb verejnej správy alebo vytvorenie nových služieb pre občana alebo podnikateľa?	B	ks_1134 bude nahradená službou ks_337777	Povoľovanie verejných zbierok	z 1 na 4

Príklad č. 3:

Návrh zákona o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov predpokladá doplniť/zapísať identifikačné údaje fyzickej osoby. **Zvýši sa tak využívanie existujúcej koncovej služby** „Podávanie návrhu na zápis, zmenu a výmaz údajov v obchodnom registri“: Návrh zákona zvýši používanie tejto koncovej služby, keďže z neho vyplýva povinnosť požiadať o zápis údajov do obchodného registra. Je možné, že existujúca služba bude musieť byť upravená (pridané nové pole a pod) – nejedná sa však o novú službu alebo o výmenu služby. Navrhovateľ musí vyčíslieť odhad zvýšeného používania služby. Odhad počtu podaní, ktoré vyvolá predkladaný návrh zapíše do príslušnej časti.

Analýza vplyvov sa v bode 6.1. vyplní nasledovne:

Biznis vrstva	A – nová služba B – zmena služby C – zvýšené používanie služby	Kód koncovej služby	Názov koncovej služby	Úroveň elektronizácie – pre C odhad počtu podaní
6.1. Predpokladá predložený návrh zmenu existujúcich koncových služieb verejnej správy alebo vytvorenie nových služieb pre občana alebo podnikateľa?	C	ks_340713	Podávanie návrhu na zápis, zmenu a výmaz údajov v obchodnom registri	65 000

Pilier II.: Aplikačná a technologická vrstva

V rámci tohto piliera sa hodnotí, či predmetný návrh má vplyv na rozširovanie, inovácie, vytvorenie a zavádzanie nových informačných systémov verejnej správy.

Informačným systémom sa podľa zákona o informačných technológiách verejnej správy rozumie funkčný celok zabezpečujúci cieľavedomú a systematickú informačnú činnosť

prostredníctvom technických a programových prostriedkov. Informačným systémom verejnej správy je informačný systém v pôsobnosti správcu podporujúci služby verejnej správy, služby vo verejnom záujme alebo verejné služby.

Podľa § 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sú správcovia informačných technológií verejnej správy povinní bezodkladne sprístupňovať informácie o informačných technológiách verejnej správy, ktoré prevádzkujú, prostredníctvom MetaIS. Do tohto systému sa zapisujú nielen prevádzkované, ale aj plánované informačné technológie verejnej správy. Potrebné informácie je možné nájsť na webovej stránke MIRRI SR.¹

Pod rozvojom informačného systému sa chápe jeho inovácia chápaná ako proces obnovy, zmeny vizuálneho stavu (redizajnu), optimalizácie vytvoreného informačného systému, technickej zmeny, alebo rozšírenie, pridanie dátových modulov, využitie vládnych cloudových služieb typu Infraštruktúra ako služba - IaaS, platforma ako služba - PaaS, Softvér ako služba – SaaS, využitie otvoreného softvéru, zavedenie open API, novej funkčnosti a vzájomné prepájanie informačných systémov na základe štandardov so zabezpečením interoperability. V rámci analýzy vplyvov na informatizáciu nie je potrebné posudzovať rozvoj, ktorého cieľom budú drobné zmeny a modifikácie funkcionalít.

Pre nový informačný systém je charakteristická jeho jedinečnosť, systémovosť, pričom tento je svojou podstatou unikátnym a jedinečným súborom svojich činností, ktoré sa odlišujú od činností rutinných nielen svojím obsahom, ale aj cieľovým zameraním.

V prípade, ak návrh materiálu obsahuje zmenu existujúceho alebo vytvorenie nového informačného systému verejnej správy, predkladateľ uvedie v analýze použitím písmen „A“ alebo „B“ vrátane kódu a názvu systému podľa MetaIS.

Pod integrovanou infraštruktúrou sa rozumie koordinovane budovaná a prevádzkovaná infraštruktúra, zabezpečujúca prevádzku informačných systémov verejnej správy v centralizovanej architektúre. Infraštruktúra musí byť dostupná a technologicky interoperabilná.

V rámci analýzy vplyvov na informatizáciu sa preto hodnotí, či

- budovaný informačný systém verejnej správy bude vyvíjaný a prevádzkovaný vo vládnom cloude alebo
- inovovaný informačný systém je prevádzkovaný vo vládnom cloude, a ak nie, či bude migrovaný do vládneho cloudu.

Priklad č. 1:

Návrh zákona o verejných zbierkach a o zmene a doplnení niektorých zákonov predpokladá zavedenie **nového informačného systému** verejnej správy, ktorým je „Register zbierok“. Nový informačný systém bude vyvíjaný a prevádzkovaný vo vládnom cloude. Nový informačný systém musí byť zaevidovaný v MetaIS.

Analýza vplyvov sa v bode 6.2. vyplní nasledovne:

Aplikačná a technologická vrstva	A – nový systém B – zmena systému	Kód systému	Názov systému	vo vládnom cloude – áno / nie
6.2. Predpokladá predložený návrh zmenu existujúceho alebo vytvorenie nového informačného systému verejnej správy? Predpokladá správca umiestnenie informačného systému vo vládnom cloude?	A	isvs_5836	Register zbierok	áno

Príklad č. 2:

Návrh zákona o verejných zbierkach a o zmene a doplnení niektorých zákonov mení informačný systém verejnej správy, ktorým je „Register zbierok“.

Plánovaná zmena informačného systému musí byť zaevidovaná v „popise cieľového stavu“ predmetného informačného systému, s výstižným popisom kľúčových vlastností, v MetaIS. Ďalej musí byť uvedené, či bude systém prevádzkovaný vo vládnom cloude:

Alt. 1: Existujúci informačný systém bude migrovaný a následne prevádzkovaný vo vládnom cloude.

Alt. 2: Existujúci informačný systém je od roku 2017 prevádzkovaný vo vládnom cloude.

Analýza vplyvov sa v bode 6.2. vyplní nasledovne:

Aplikačná a technologická vrstva	A – nový systém B – zmena systému	Kód systému	Názov systému	vo vládnom cloude – áno / nie
6.2. Predpokladá predložený návrh zmenu existujúceho alebo vytvorenie nového informačného systému verejnej správy? Predpokladá správca umiestnenie informačného systému vo vládnom cloude?	B	isvs_5836	Register zbierok	Alt. 1: Áno v roku 2019 Alt. 2: Áno od roku 2017

Financovanie informatizácie spoločnosti

Proces informatizácie spoločnosti je investične náročný a vyžaduje finančné investície zo strany všetkých subjektov zapojených do tohto procesu. V oblasti financovania procesu informatizácie je nezastupiteľná úloha štátu, ako aj komerčnej sféry. Štát je však v tejto oblasti dôležitý nielen ako subjekt priamo financujúci proces informatizácie, ale taktiež ako subjekt vytvárajúci motivačný a regulačný rámec pre finančnú participáciu komerčnej sféry.

Financovanie procesu informatizácie v súčasnosti prebieha na nasledovných úrovniach:

- **rezortná úroveň** – financovanie projektov realizovaných v rámci jednotlivých rezortov a v rámci jednotlivých rozpočtových kapitol,
- **nadrezortná úroveň** – financovanie projektov s nadrezortnou pôsobnosťou. Finančné prostriedky budú rozpočtované v rámci kapitoly ministerstva financií.

V rámci rezortnej a nadrezortnej úrovne je možné financovanie:

- **z prostriedkov Európskej únie** – prostredníctvom čerpania štrukturálnych fondov Európskej únie, ako aj prostredníctvom komunitárnych programov (v oblasti vedy a výskumu napr. 7. rámcový program a komunitárne programy v oblasti vzdelávania).
- **z ďalších zdrojov financovania** – z prostriedkov Európskej investičnej banky, Svetovej banky a pod..

V prípade požiadaviek na čerpanie finančných prostriedkov z uvedených zdrojov na účely informatizácie spoločnosti predkladateľ uvedie v analýze príslušnú úroveň financovania označením kolónky pri rezortnej a nadrezortnej úrovni znakom „X“ a pri ďalších zdrojoch financovania použitím písmen „A“ alebo „B“. Kvantifikáciu predpokladaných finančných

dôsledkov na účely informatizácie spoločnosti predkladateľ uvedie v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy.

Príklad č.1:

Návrh zákona o verejných zbierkach a o zmene a doplnení niektorých zákonov zavádza nový informačný systém verejnej správy, ktorý bude financovaný zo štátneho rozpočtu.

Analýza vplyvov sa v bode 6.3. vyplní nasledovne:

Financovanie procesu informatizácie			
	Rezortná úroveň	Nadrezortná úroveň	A - z prostriedkov EÚ B - z ďalších zdrojov financovania
6.3. Vyžaduje si proces informatizácie finančné investície? <i>(Uvedte príslušnú úroveň financovania a kvantifikáciu finančných výdavkov uvedte v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy.)</i>	X		

Príklad č.2:

Návrh zákona o verejných zbierkach a o zmene a doplnení niektorých zákonov zavádza nový informačný systém verejnej správy, ktorý bude financovaný čiastočne zo štátneho rozpočtu a čiastočne prostredníctvom čerpania štrukturálnych fondov.

Analýza vplyvov sa v bode 6.3. vyplní nasledovne:

Financovanie procesu informatizácie			
	Rezortná úroveň	Nadrezortná úroveň	A - z prostriedkov EÚ B - z ďalších zdrojov financovania
6.3. Vyžaduje si proces informatizácie finančné investície? <i>(Uvedte príslušnú úroveň financovania a kvantifikáciu finančných výdavkov uvedte v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy.)</i>	X		A

Zjednodušenie prístupu ku konaniu a odstraňovanie byrokracie

Elektronické konanie

Povinnosť vykonávať verejnú moc elektronicky vo všeobecnosti platí od 1. novembra 2013, resp. po uplynutí prechodného obdobia od 1. novembra 2016, s výnimkami podľa § 17 ods. 1 písm. a) až c) zákona o e-Governmente.

Z vecnej pôsobnosti zákona o e-Governmente vyplýva, že sa vzťahuje na výkon verejnej moci, teda na prípady, kedy sa rozhoduje o, zjednodušene, konkrétnych právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb. Inými slovami, je obmedzená na konania, ktorých výsledkom je rozhodnutie ako individuálny právny akt a nevzťahuje sa na akýkoľvek výkon právomocí orgánov verejnej moci podľa osobitných zákonov. Na ilustráciu tohto rozdielu je možné použiť napríklad konania podľa Stavebného zákona, v ktorých obec vystupuje ako stavebný úrad. V rámci územného plánovania obec vykonáva rôzne činnosti a konania, ktorých výsledkom sú územnoplánovacie podklady a územnoplánovacia dokumentácia (napr. urbanistická štúdia či územný plán obce), avšak vzhľadom na typ týchto konaní a povahu ich výsledku nejde o konanie o právach, či povinnostiach konkrétnych osôb. Naopak, ak ide napríklad o výsledky územného konania, povedzme rozhodnutie o umiestnení stavby či rozhodnutie o stavebnej uzávere, tu ide o také konanie, ktorého výsledkom je individuálny právny akt, ktorý priamo zakladá práva, či ukladá povinnosti konkrétnej osobe.

Z pohľadu podporovania informatizácie je dôležité, aby najmä v prípadoch, kedy štát koná a ukladá občanom a podnikateľom povinnosti, resp. občania a podnikatelia si uplatňujú svoje práva, bolo občanom a podnikateľom umožnené začať a dokončiť celé konanie elektronicky, prostredníctvom elektronického podania, elektronickej komunikácie a prijatím elektronického rozhodnutia vo veci samej.

Zákon o e-Governmente upravuje základné inštitúty, ktoré sú v konaniach použiteľné na to, aby mohlo konanie prebehnúť elektronicky. Sú nimi prístupové miesta, elektronické podanie a elektronický úradný dokument, na realizáciu elektronickej komunikácie, elektronická schránka na doručovanie, nástroje na autentifikáciu a autorizáciu, spoločné moduly na zabezpečenie súvisiacich činností, ako aj zaručená konverzia na zabezpečenie možnosti transformácie dokumentu do elektronickej podoby a referenčné registre na získavanie relevantných údajov. Využitie týchto inštitútov slúži nielen na zabezpečenie elektronickej podoby konania, ale aj na zjednotenie jeho priebehu. Inými slovami, je dôležitá nielen dostupnosť nástrojov pre občana a podnikateľa, ale aj dobrá orientácia v nich a zabezpečenie toho, aby v komunikácii so štátom vždy vedel, ktorý nástroj, resp. inštitút môže použiť a kde je mu dostupný.

V tejto časti sa hodnotí rozsah elektronizácie konania (celé konanie, niektoré časti) a jednotlivé inštitúty a postupy, ktoré sa na elektronické konanie využívajú. Pozitívnym vplyvom na informatizáciu sa v prípadoch elektronických konaní rozumie v prvom rade stav, kedy je konanie možné začať a dokončiť elektronicky. Nahradenie inštitútov a postupov podľa zákona o e-Governmente inými inštitútmi a postupmi je možné akceptovať len ak to zákon pripúšťa, neznižuje sa tým úroveň dostupnosti a kvality pre občana a podnikateľa a existuje na to relevantný dôvod, spočívajúci v osobitosti daného konania.

Příklad č. 1:

Novela Správneho poriadku (zákon č. 238/2017 Z.z.) zaviedla niektoré zmeny v podaní, rozhodnutí a doručovaní. Vo vzťahu k podaniu o.i. zjednotila pojmy podľa Správneho poriadku s pojmami podľa zákona o e-Governmente, v elektronickej podobe podania a rozhodnutia zaviedla inštitút autorizácie podľa tohto zákona a v elektronickej doručovaní v plnej miere odkázala na zákon o e-Governmente. Vykonané zmeny teda viedli k zjednoteniu inštitútov Správneho poriadku so zákonom o e-Governmente pri zachovaní možnosti vykonania konania v celku elektronicky.

Analýza vplyvov v časti 6.4 sa vyplní nasledovne:

Elektronické konanie		
6.4.1. Predpokladá predložený návrh vedenie konania o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb?	☒ Áno ☐ Nie	Kódexový procesný predpis, upravujúci pravidlá pre konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb.
6.4.2. Je dané konanie možné v celku vykonať elektronicky?	☒ Áno ☐ Nie	
6.4.3. Je úprava konania kompatibilná s inštitútmi zákona o e-Governmente a je na dané konanie zákon o e-Governmente možné použiť?	☒ Áno ☐ Nie	

Príklad č. 2:

Novela Daňového poriadku (zákon č. 267/2017 Z.z.) zaviedla o.i. osobitnú úpravu pre podávanie podaní, ktoré má zákonom predpísanú štruktúrovanú formu (§ 13 ods. 5). Pre tieto podania sa upravuje len možnosť podať ich prostredníctvom elektronickej podateľne podľa § 33 ods. 2 Daňového poriadku cez určené dátové rozhranie a v súlade s podmienkami a podrobnosťami o elektronickej komunikácii zverejnenými na webovom sídle finančného riaditeľstva – teda nie aj cez ústredný portál verejnej správy.

Ak posudzujeme len túto zmenu, tak platí, že dané konanie je možné uskutočniť v celku elektronicky, avšak niektoré inštitúty zákona o e-Governmente (ústredný portál verejnej správy ako prístupové miesto) sú na účely podania vylúčené.

Analýza vplyvov v časti 6.4 sa vyplní nasledovne:

Elektronické konanie		
6.4.1. Predpokladá predložený návrh vedenie konania o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb?	☒ Áno ☐ Nie	Procesný predpis, upravujúci pravidlá pre konanie v oblasti správy daní.
6.4.2. Je dané konanie možné v celku vykonať elektronicky?	☒ Áno ☐ Nie	
6.4.3. Je úprava konania kompatibilná s inštitútmi zákona o e-Governmente a je na dané konanie zákon o e-Governmente možné použiť?	☐ Áno ☒ Nie	Štruktúrované podania podľa § 13 ods. 5 je možné podať len prostredníctvom prístupového miesta prevádzkovaného finančným riaditeľstvom z dôvodu ...

Zásada „jedenkrát a dost“

Jedným z primárnych prínosov informatizácie by malo byť zjednodušenie v komunikácii občana a podnikateľa so štátom, pričom podstatným zjednodušením je najmä využívanie údajov, ktoré sú na konanie potrebné a ktorými už štát disponuje. Ide o princíp, ktorý je na zákonnej úrovni zakotvený nielen v § 17 ods. 5 až 7 zákona o e-Governmente ale najmä v zákone č. 177/2018 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorý tento princíp ukladá ako povinnosť voči tam ustanoveným registrom a zákonným evidenciám.

Pokiaľ ide o pojem „zákonom ustanovená evidencia“, myslí sa tým najvšeobecnejšie vyjadrenie, zahŕňajúce nielen registre a zoznamy, ale akékoľvek evidencie a databázy údajov, ktorými orgány verejnej moci disponujú, ktoré vytvárajú pri plnení svojich úloh, bez ohľadu na to, či sú formálne zriadené zákonom alebo ich vedenie zo zákona „len“ vyplýva.

Pod pojmom „údaje“ sa myslia v najvšeobecnejšom vyjadrení všetky dokumenty, informácie, preukazovanie skutočností a iné veci, ktoré sa v konaní predkladajú alebo preukazujú orgánu verejnej moci a na základe ktorých sa rozhoduje.

Žiaducim stavom je, aby v prípade zavádzania nových konaní bol tento princíp v plnej miere rešpektovaný a nové konania s ním už počítali ako s bežnou praxou – teda aby občania a podnikatelia neboli povinní predkladať orgánu údaje, ktorými štát disponuje. V prípade existujúcich konaní je žiaducim stavom, aby bol tento princíp zavedený v čo najkratšom možnom čase.

Z povahy niektorých konaní vyplýva, že tento princíp nie je možné zaviesť – nie preto, že by to nebolo objektívne možné, ale preto, že by to poprelo zmysel alebo charakter daného konania, resp. predkladania údajov. Ako typický príklad je možné uviesť predkladanie dôkazov v konaniach pred civilným súdom. Podľa § 185 ods. 2 CSP súd má za určitých podmienok možnosť (avšak nie povinnosť) aj bez návrhu (teda z vlastnej iniciatívy) vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov. Zmyslom takto formulovaného ustanovenia pritom nie je „udržanie byrokratickej prekážky“, ale charakter civilného sporového konania samotného. V inom prípade, v konaní o udelení oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami podľa zákona č. 215/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov je ustanovená o.i. povinnosť predkladať dokumenty a údaje v tzv. bezpečnostnom dotazníku, pričom v danom prípade je dôležitá nielen hodnota údajov (teda obsah toho, čo sa predkladá a preukazuje) ale aj samotný fakt, či a s akým obsahom sám účastník konania dokument či údaj predloží. Inými slovami, posudzuje sa (aj) konanie účastníka pri predkladaní a nielen samotný skutočný stav danej veci.

V tejto časti sa hodnotí miera používania údajov z existujúcich zákonných evidencií z úradnej moci a odbremenenie občanov a podnikateľov od preukazovania a predkladania údajov, ktorými štát disponuje. Pozitívnym vplyvom na informatizáciu sa v prípade posudzovania zásady „jedenkrát a dost“ rozumie stav, kedy účastník konania nemusí predkladať orgánu žiadne údaje, ktoré sú vedené v zákonných evidenciách a tieto údaje si orgán získava sám – či už od účinnosti predkladaného návrhu zákona alebo po uplynutí primeraného prechodného obdobia pri existujúcich konaniach. Nedodržanie tohto princípu je možné akceptovať výlučne v prípade, ak je to nevyhnutné z dôvodu povahy samotného konania, resp. ak je predkladanie zo strany účastníka pre dané konanie nevyhnutné.

Príklad č. 1:

Zákom č. 215/2019 Z.z. sa zavádza o.i. registrácia v informačnom systéme elektronickej fakturácie (ďalej len „fakturačný systém“). Na účely tejto registrácie je potrebné získať údaje o samotnom subjekte, ako aj o osobách, ktoré sú v jeho mene zo zákona oprávnené konať. Podľa § 6 ods. 3 a 10 sa údaje na účely registrácie získajú z iných evidencií štátu.

Analýza vplyvov v časti 6.5 sa pre tento prípad vyplní nasledovne:

Zásada „jedenkrát a dost“		
6.5.1. Predpokladá predložený návrh predkladanie dokumentov, informácií alebo preukazovanie skutočností (ďalej len „údaje“) orgánu, ktorý konanie vedie?	☒ Áno ☐ Nie	Konanie o registrácii vo fakturačnom systéme podľa § 6 zákona. Získavajú sa údaje v rozsahu identifikačných údajov registrovanej osoby, konkrétne a údaje o osobách oprávnených konať v jej mene v rozsahu ...
6.5.2. Predpokladá predložený návrh, aby sa predkladali údaje, ktoré sa nachádzajú v zákonom ustanovenej evidencii vedenej orgánom, ktorý konanie vedie alebo iným orgánom?	☒ Áno ☐ Nie	Register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci podľa zákona č. 272/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov. Zoznam hospodárskych subjektov podľa zákona č. 343/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov.
6.5.3. Budú údaje poskytované režimom podľa zákona č. 177/2018 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo iným obdobným spôsobom, ktorý zabezpečí, aby si údaje orgán, ktorý konanie vedie, získaval z úradnej moci a nemuseli mu byť predkladané subjektom súkromného práva, navrhovateľom, žiadateľom, účastníkom konania (ďalej len „účastník konania“)?	☒ Áno ☐ Nie	Údaje bude podľa § 6 ods. 3 získavať MF SR priamo z vyššie uvedených evidencií a podľa § 6 ods. 10 ich správcovia evidencií budú povinní poskytovať MF SR spôsobom podľa § 17 ods. 6 zákona o e-Governmente.
6.5.4. Ak si orgán, ktorý konanie vedie, údaje nebude získavať z úradnej moci ale mu budú predkladané účastníkom konania, je v návrhu upravené prechodné obdobie, po ktorého uplynutí si údaje orgán, ktorý konanie vedie, bude získavať z úradnej moci?	☐ Áno ☒ Nie	Údaje budú získavané z úradnej moci od začiatku aplikácie daného ustanovenia o registračnom konaní.

Príklad č. 2:

Na vyššie spomenutom konaní o udelení oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami je možné ilustrovať príklad, kedy zákon zachováva povinnosť predkladania údajov v konaní orgánu verejnej moci. Odmyslíme predkladanie iných dokumentov a na účely príkladu budeme brať do úvahy len povinnosť predkladať osobný dotazník a bezpečnostný dotazník podľa § 16 ods. 1 písm. a) prvý a piaty bod zákona č. 215/2004 Z.z., tak analýza vplyvov v časti 6.5 sa pre tento prípad vyplní nasledovne:

Zásada „jedenkrát a dost“		
6.5.1. Predpokladá predložený návrh predkladanie dokumentov, informácií alebo preukazovanie skutočností (ďalej len „údaje“) orgánu, ktorý konanie vedie?	☒ Áno ☐ Nie	Predkladanie materiálov na bezpečnostnú previerku podľa § 16 ods. 1. Predkladajú sa osobný dotazník a bezpečnostný dotazník. Osobný dotazník obsahuje údaje podľa prílohy č. 2 zákona a bezpečnostný dotazník podľa prílohy č. 3 zákona.
6.5.2. Predpokladá predložený návrh, aby sa predkladali údaje, ktoré sa nachádzajú v zákonom ustanovenej evidencii vedenej orgánom, ktorý konanie vedie alebo iným orgánom?	☒ Áno ☐ Nie	Register fyzických osôb podľa zákona č. 253/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov. Register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci podľa zákona č. 272/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov. Register trestov podľa zákona č. 330/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov. Evidencie orgánov finančnej správy podľa ...

6.5.3. Budú údaje poskytované režimom podľa zákona č. 177/2018 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo iným obdobným spôsobom, ktorý zabezpečí, aby si údaje orgán, ktorý konanie vedie, získaval z úradnej moci a nemuseli mu byť predkladané subjektom súkromného práva, navrhovateľom, žiadateľom, účastníkom konania (ďalej len „účastník konania“)?	☐ Áno ☒ Nie	Údaje musí predkladať žiadateľ z dôvodu nevyhnutnosti posudzovať bezpečnostnú spoľahlivosť podľa § 14 ods. 1 zákona.
6.5.4. Ak si orgán, ktorý konanie vedie, údaje nebude získavať z úradnej moci ale mu budú predkladané účastníkom konania, je v návrhu upravené prechodné obdobie, po ktorého uplynutí si údaje orgán, ktorý konanie vedie, bude získavať z úradnej moci?	☐ Áno ☒ Nie	Údaje musí predkladať žiadateľ z dôvodu nevyhnutnosti posudzovať bezpečnostnú spoľahlivosť podľa § 14 ods. 1 zákona.

Výmena údajov medzi orgánmi verejnej moci

Pendantom povinnosti orgánov verejnej moci používať údaje v konaniach z úradnej moci a nežiadať si ich predkladanie účastníkmi konania je povinnosť tých orgánov, ktoré údajmi disponujú, poskytnúť ich orgánu, ktorý ich na plnenie úloh potrebuje. Ďalším rozmerom výmeny údajov je aj ich používanie v prípadoch, kedy sa nejedná o konanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach, ale výmena údajov je potrebná na riadne plnenie zákonom ustanovených povinností.

Keďže orgán verejnej moci môže robiť len to, čo mu zákon dovoľuje, musí mať aj poskytovanie údajov zákonnú oporu. V tomto smere je referenčnou úprava zákona č. 177/2018 Z.z., ktorá nielen výslovne ustanovuje evidencie, z ktorých sa údaje povinne poskytujú, ale pri rozširovaní zoznamu týchto evidencií zároveň v osobitných predpisoch ruší povinnosť predkladania údajov účastníkmi konaní, resp. zavádza povinnosť ich získavania z úradnej moci.

V praxi právnych úprav mimo zákona č. 177/2018 Z.z. sa vyskytujú v zásade dva spôsoby úpravy poskytovania údajov. Prvým je taxatívne vymenovanie údajov a/alebo subjektov, ktorým je možné z konkrétnej evidencie údaje poskytnúť, prípadne na aký konkrétny účel. Druhým je všeobecné vyjadrenie možnosti poskytnúť údaje druhovo určenej skupine subjektov na plnenie zákonom ustanovených úloh vo všeobecnosti.

V tejto časti sa hodnotí miera dostupnosti údajov pre orgány verejnej moci na plnenie ich zákonných úloh a spôsob ich poskytovania. Žiadaným stavom je taká právna úprava, ktorá nielen umožňuje zdieľanie a využívanie údajov orgánmi verejnej moci ale zároveň je dostatočne všeobecná, aby sa vzťahovala na všetky prípady plnenia zákonom ustanovených úloh a súčasne ukladala povinnosť orgánom verejnej moci údaje si navzájom poskytovať, bezodplatne a automatizovaným spôsobom. Z hľadiska spôsobu poskytovania údajov a vychádzajúc aj z princípu využívania existujúcich centrálnych riešení v informačných technológiách je vhodným riešením využitie modulu procesnej integrácie a integrácie údajov podľa § 10 ods. 11 zákona o e-Governmente, ktorý je centrálnou platformou na poskytovanie údajov medzi OVM na účely plnenia zákonných úloh, pričom jeho funkcionalitou je aj evidovanie rolí a oprávnení na automatizované získavanie údajov a zabezpečenie integrity

poskytovaných údajov. Takto nastavená právna úprava je úpravou s pozitívnym vplyvom na informatizáciu.

Vyššie uvedené rešpektuje aj výnimky, ktoré môžu byť odôvodnené povahou údajov a systémov, z ktorých sa poskytujú, najmä ak ide o údaje, ktoré sú utajovanou skutočnosťou. Inými slovami, obmedzenie vyššie uvedeného žiadaného stavu je prípustné vtedy, ak je to nevyhnutné na naplnenie účelu ochrany konkrétneho záujmu a zároveň je to obmedzenie len v nevyhnutnej miere.

Príklad:

Zákonom č. 272/2015 Z.z. bol zriadení register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci. V § 7 ods. 1 tohto zákona bolo v čase prijatia zákona upravené poskytovanie údajov z neho v plnom rozsahu, ako automatizované, bezodplatné, elektronické, na účely plnenia úloh podľa osobitných predpisov pre orgány verejnej moci, osoby, ktorým bol výkon verejnej moci zverený, členské štáty EÚ a iné štáty, ak tak vyplýva z medzinárodnej zmluvy, ktorou je SR viazaná.

Analýza vplyvov v časti 6.6 by sa pre tento prípad vyplnila nasledovne:

Výmena údajov medzi orgánmi verejnej moci		
6.6.1. Predpokladá predložený návrh zriadenie novej evidencie údajov alebo upravuje vedenie evidencie údajov?	☒ Áno ☐ Nie	Register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci.
6.6.2. Umožňuje predložený návrh poskytovanie údajov z evidencie iným orgánom verejnej moci, resp. iným osobám na plnenie ich zákonom ustanovených úloh bez obmedzenia subjektu (teda vo všetkých prípadoch, kedy tieto údaje na plnenie zákonom ustanovených úloh potrebujú)?	☒ Áno ☐ Nie	Údaje sa poskytujú v elektronickej podobe, automatizovaným spôsobom, bezodplatne a v rozsahu plnenia úloh podľa osobitných predpisov orgánom štátnej správy, súdom, obciam a vyšším územným celkom a iným orgánom verejnej moci, fyzickým osobám a právnickým osobám, ktorým bol zverený výkon úloh podľa osobitných predpisov, a iným členským štátom Európskej únie alebo tretím štátom, ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná.
6.6.3. Je zabezpečené poskytovanie údajov z evidencie elektronickej a automatizovaným spôsobom?	☒ Áno ☐ Nie	Poskytovanie je zabezpečené elektronickej a automatizovaným spôsobom.
6.6.4. Je na poskytovanie údajov z evidencie využitý režim podľa zákona č. 177/2018 Z.z. v znení neskorších predpisov?	☒ Áno ☐ Nie	

Referenčné údaje

Cieľom zavedenia referenčných registrov je umožniť zdieľanie a využívanie údajov medzi informačnými systémami orgánov verejnej moci a ich poskytovanie pre výkon verejnej moci elektronickej.

Na základe domnienky správnosti referenčných údajov budú môcť orgány verejnej moci použiť referenčné údaje o subjektoch evidencie pre výkon verejnej moci elektronickej. Použitím referenčných údajov o subjektoch evidencie pre výkon verejnej moci elektronickej bude možné

zrušiť povinnosti fyzických a právnických osôb predkladať pre účely správnych a iných konaní informácie, ktoré sú už vedené v referenčných registroch (v súlade s princípom „jedenkrát a dost“). Zmyslom referenčných údajov je však aj zabezpečenie jednotnosti hodnôt údajov, ktoré vychádza z povinnosti referencovať (preberať údaj z referenčného registra) a nezapisovať ho do svojej evidencie.

V tejto časti sa hodnotí pripravenosť na vyhlásenie údajov za referenčné a výber údajov, ktoré sú vo vzťahu k danej evidencii referenčné.

Príklad:

Zákon č. 272/2015 Z.z. bol už v čase jeho prípravy a prijímania vnímaný ako právny základ pre register, ktorý sa stane zdrojom referenčných údajov o subjektoch v ňom zapísaných.

Analýza vplyvov v časti 6.7 by sa pre tento prípad vyplnila nasledovne:

Referenčné údaje		
6.7.1. Predpokladá predložený návrh zriadenie novej evidencie údajov alebo upravuje vedenie evidencie údajov, ktoré budú navrhnuté na zaradenie do zoznamu referenčných údajov podľa § 51 zákona č. 305/2013 Z.z. o e-Governmente?	☒ Áno ☐ Nie	Zriaďuje sa nový register. Register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci. Referenčnými údajmi budú údaje o - právnickej osobe v rozsahu ... - fyzickej osobe podnikateľovi v rozsahu ... - orgány verejnej moci v rozsahu ...
6.7.2. Kedy je plánované zaradenie údajov z evidencie do zoznamu referenčných údajov podľa § 51 zákona č. 305/2013 Z.z. o e-Governmente?		V priebehu roka 2016.